

بورس همچنان کاهش

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز در یک روند نوسانی با کاهش ۴۶۵۳ واحدی همراه شد. گرچه نرخ دلار در بازار آزاد رو به رشد است گرفته و نرخ تورم هم به ۴۶٫۳ درصد رسیده، اما شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران تحت تأثیر برخی اخبار بازار سیاست‌روند کاهش‌ی به خود گرفته است. این شاخص دیروز در روندی کاملاً نوسانی ابتدا رو به رشد بود و سپس افت کرد و در نهایت با کاهش ۴۶۵۳ واحدی به رقم یک میلیون و ۶۵۲ هزار و ۹۲۳ واحد رسید.

سقف میزان خرید ارز سهمیه‌ای برای هر شهروند ۲ برابر شد و به ۵ هزار یورو رسید

دست پر بانک مرکزی

وضعیت مطلوب تراز تجاری کشور و عرضه ارز در سامانه نیما

فعالیت	از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی ماه سال ۱۴۰۱		از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی ماه سال ۱۴۰۰		درصد تغییرات ^۱ نسبت به مدت مشابه سال گذشته
	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	
صادرات	۹۷,۸۴۳	۴۳,۰۸۸	۹۵,۱۲۰	۳۶,۱۹۰	۲.۸۶
واردات	۲۸,۱۸۰	۴۴,۳۳۷	۳۱,۳۳۲	۳۸,۶۴۳	-۱۰.۰۶

سال گذشته، ۱۵,۷۵ درصد رشد داشته است.

همچنین میزان واردات کشور در همین مدت زمان با کاهش ۱۰۰۶ درصدی در وزن و افزایش ۱۴,۷۴ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ به ارقام ۲۸ هزار و ۱۸۰ تن و ۴۴ میلیارد و ۳۳۷ میلیون دلار معادل بیش از ۹۱۲ هزار میلیارد تومان رسیده است. در این مدت متوسط ارزش گمرکی هر تن کالای وارداتی ۱۵۷۳ دلار بوده که نسبت به ۱,۳۳۳ دلار در هر تن سال گذشته رشد ۲۷۵۷ درصدی را نشان می‌دهد.

تراز تجاری ایران بدون در نظر گرفتن صادرات نفت مثبت است، مسلماً اگر درآمدهای نفتی را نیز در نظر بگیریم می‌توان گفت

کشورمان از نظر منابع ارزی هیچ محدودیتی ندارد.
■ از نظر منابع و ذخایر ارز و طلا هیچ محدودیتی نداریم

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به راهکارها در راستای آرامش‌افزایی به بازار ارز، گفت: بانک مرکزی به دنبال تامین نیازهای ارزی اقشار جامعه است و از این رو بازار مبادله ارز و طلا را در نیمه اول بهمن افتتاح خواهد کرد تا به نیازهای ارزی پاسخ داده شود. محمدرضا فرزین ادامه داد: به عنوان مثال فرزند فردی در خارج از کشور به سر می‌برد و نیاز به ارز دارد یا اینکه بیماری

ر کورد ۵ ساله رشد ارزش افزوده بخش صنعت شکسته شد

صنایع در مدار پیشرفت

ارزش افزوده صنایع بهار و تابستان ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۵٫۱ و ۴٫۸ درصد رشد کرد

رشد داشته است.

این میزان رشد فصلی در درجه اول به صورت متوالی از سال ۱۳۹۶ بی‌سابقه بوده‌است و در درجه دوم بیش از متوسط رشد اقتصادی کل بخش‌های اقتصادی کشور است (فصل بهار ۱۴۰۱ حدود ۴٫۲ و فصل تابستان حدود ۲٫۵ درصد).

بدین ترتیب رشد بخش صنعت کشور در نیمه اول امسال ۴٫۹ درصد بوده است. البته بانک مرکزی، ارقام بهتری از رشد بخش صنعت ارائه می‌دهد که عمدتاً ناشی از فرآگیری آماری بیشتر محاسبات بانک مرکزی بویژه در زمینه کارگاه‌های بزرگ صنعتی نسبت به مرکز آمار است.

بر اساس گزارش بانک مرکزی رشد بخش صنعت کشور در نیمه اول امسال ۵٫۸ درصد بوده است. رشد فصل تابستان نیز ۸٫۷ درصد بوده که رقم کم‌سابقه‌ای است.

نرخ تورم سالانه دی به ۴۶ درصد رسید

به ۴,۳ درصد رسید که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۲,۴ واحد درصد افزایش داشته است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» ۴,۱ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» ۴,۵ درصد بوده است.

این در حالی است که نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۴,۳ درصد و ۴,۳ درصد است که نسبت به ماه قبل برای خانوارهای شهری ۲,۲ واحد درصد افزایش داشته است.

■ افزایش نرخ تورم سالانه خانوارهای کشور

منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن است. نرخ تورم سالانه دی ۱۴۰۱ برای خانوارهای کشور به ۴۶,۳ درصد رسید که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل ۱,۳ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

همچنین نرخ تورم سالانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۴۵,۵ درصد و ۵۰,۰ درصد است که برای خانوارهای شهری ۱,۲ واحد درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۱,۴ واحد درصد افزایش داشته است. در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بیشترین افزایش قیمت نسبت به ماه قبل مربوط به گروه «سیزیجات» (پیاز، بادمجان و کاهو) و گروه «انواع گوشت» (گوشت گوسفند، گوشت گاو یا گوساله و انواع ماهی) و گروه «میوه و خشکبار» است. در گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات»، گروه «حمل و نقل» (انواع اتومبیل سواری)، گروه «هتل

گروه اقتصادی: در کنار هم قرار دادن شرایط مناسب تجاری کشور، تصمیم بانک مرکزی برای رشد ۱۰۰ درصدی سهمیه ارز دولتی و رگوردهشکنی‌های پی‌درپی عرضه ارز در سامانه نیما پیمانگر آن است. بانک مرکزی دست پری برای بازارسازی و مدیریت بازار ارز دارد. به گزارش «وطن امروز»، از ابتدای هفته جاری قیمت دلار در بازار غیررسمی روند صعودی به خود گرفته و در آخرین ساعت کاری روز گذشته وارد کانال ۴۴ هزار تومان شد. این در حالی است که دلار در بازار توافقی روز گذشته با قیمت ۳۹ هزار و ۶۷۰ تومان عرضه شد. به عبارت دیگر، صرافی‌ها دلار سهمیه‌ای تا سقف ۲۲۰۰ یورو را با این قیمت بدون محدودیت در اختیار شهروندان و متقاضیان واقعی ارز قرار داده‌اند. قیمت ۳۹ هزار و ۶۷۰ تومان نزدیک به ۳۰۰ تومان ارزان‌تر از قیمت دلار توافقی روز شنبه است. مشاهدات میدانی از میدان فردوسی حاکی از آن است که فعالان غیررسمی بازار با وجود اینکه قیمت دلار را در کانال ۴۴ هزار تومان می‌دانند اما اساساً هیچ‌گونه خریدی روی این نرخ نمی‌کنند و صرفاً فروشنده هستند.

■ فروش ارز به مردم تا سقف ۵ هزار یورو با معادل آن مجاز شد
اما روز گذشته بانک مرکزی یک تصمیم مهم برای مدیریت بازار ارز و به منظور پاسخگویی به نیازهای ارزی مردم گرفت. بر این اساس امکان فروش ارز تا سقف ۵ هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای صرافی‌ها دارای مجوز معتبر از بانک مرکزی، از محل منابع خریداری‌شده مجاز شد.

صرافی‌ها می‌توانند از روز سه‌شنبه ۴ بهمن ۱۴۰۱ نسبت به خرید ارز به صورت اسکناس از اشخاص حقیقی و حقوقی تحت سرفصل «تامین نیازهای ضروری» اقدام کنند. صرافی‌ها همچنین مجازند نسبت به فروش منابع تامین‌شده از این محل به اشخاص حقیقی ایرانی (بالای ۱۸ سال) و حقوقی مقیم به صورت یک بار در سال برای هر مشتری و پس از احراز هویت وی تا سقف ۵ هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها در سرفصل «تامین نیازهای ضروری» اقدام کنند. دستورالعمل‌های اجرایی این سیاست بزودی از سوی بانک مرکزی منتشر می‌شود.

■ عمق بازارسازی بانک مرکزی چقدر است؟

شواهد گویای آن است که بانک مرکزی دست بالا و پر را در بازار ارز دارد. رقم ۲ برابر شدن و افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی سقف دلار سهمیه‌ای آن است که بانک مرکزی توان تامین ارز را به شکل اسکناس در هر میزانی دارد، با این وجود ترجیح می‌دهد اقدام به ارزیابی در بازار نکند. البته با راه‌اندازی بازار مبادله‌ای در نیمه بهمن که در آن تمام نیازهای متعارف و واقعی ارز کشور شناسایی شده، می‌توان امیدوار به عقب‌نشینی قیمت ارز بود.

■ سقف مبادله ارز در نیما شکسته شد

فارع از بازار اسکناس ارز، در زمینه حواله و در سامانه نیما هم شرایط برای بانک مرکزی برای مدیریت بازار باز است. شبیه هفته جاری مجموع ارز معامله شده در سامانه نیما به ۵۱۱ میلیون دلار رسید که این میزان، بیشترین حجم معامله روزانه انجام‌شده در این سامانه است. بر این اساس، مجموع عرضه ارز در سامانه نیما (حواله) شبیه معادل ۵۹۴ میلیون دلار و مجموع ارز معامله شده در این سامانه در روز مورد اشاره معادل ۵۱۱ میلیون دلار بوده

دوشنبه ۳ بهمن ۱۴۰۱
وطن‌امروز | شماره ۳۶۸۶

اقتصادی

اخبار

کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

تصویب شد

نمایندگان مردم در خانه ملت پس از استماع دیدگاه‌های موافقان و مخالفان لایحه بودجه ۱۴۰۲، با کلیات این لایحه موافقت کردند. در نشست علنی دیروز (یکشنبه ۲ بهمن‌ماه) مجلس شورای اسلامی، گزارش کمیسیون‌های تلفیق و برنامه و بودجه درباره کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ بررسی شد و در نهایت کلیات این لایحه با ۱۶۹ رای موافق، ۵۴ رای مخالف و ۷ رای ممتنع، از مجموع ۲۲۵ نماینده حاضر در صحن به تصویب رسید. شایان ذکر است پس از قرائت گزارش کمیسیون‌های برنامه و بودجه و تلفیق بودجه سال ۱۴۰۲، رئیس‌جمهور به دفاع از کلیات لایحه بودجه پرداخت و در ادامه مخالفان و موافقان کلیات لایحه بودجه به طرح دیدگاه‌ها و نظرات خود پرداختند. محمداقرب قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به اینکه کلیات لایحه بودجه رای لازم را کسب کرد، به کمیسیون‌های تخصصی مجلس ارجاع می‌شود، نمایندگان و روسای کمیسیون‌ها توجه داشته باشند حداکثر روزها برای بررسی لایحه بودجه در آیین‌نامه مشخص شده، با توجه به اینکه محدودیت زمانی داریم، از زمان‌ها تعدیل کنید.

■ ■ ■

کاهش ۱٫۶ درصدی مبلغ چک‌های برگشتنی در آذر

۹۳ درصد چک‌ها وصول شد

بررسی آمارها نشان می‌دهد آذر امسال ۲۳۸ هزار میلیارد ریال چک برگشت داده شده که نسبت به ماه قبل ۱٫۶ درصد کاهش یافته و از کل تعداد چک‌های مبادله شده فقط ۶٫۹ درصد برگشت خورده است. بر اساس آخرین داده‌های بانک مرکزی در آذر امسال، در کل کشور بیش از ۷,۲ میلیون فقره چک به ارزش ۳۹۷۸ هزار میلیارد ریال مبادله شده که در مقایسه با ماه قبل از نظر تعداد ۳,۳ درصد و از حیث مبلغ ۸,۱ درصد افزایش داشته است. در ماه مذکور ۴۹,۷ درصد تعداد چک‌های مبادله‌ای در استان‌های تهران، اصفهان و خراسان رضوی مبادله شده است و بیشترین تعداد چک‌ها مربوط به تهران گزارش شده که برابر ۳۱,۸ درصد کل چک‌ها بوده است. در پایتخت ۲,۳ میلیون فقره چک به ارزش ۱۹۷۵ هزار میلیارد ریال است.

■ وصول ۶,۷ میلیون فقره چک

آذر امسال در کل کشور بیش از ۶,۷ میلیون فقره چک به ارزش حدود ۳۶۴۱ هزار میلیارد ریال وصول شده است. این رقم نسبت به ماه قبل از نظر تعداد ۳,۵ درصد و از حیث مبلغ ۹,۲ درصد رشد داشته است. در ماه مذکور از کل تعداد و مبلغ چک‌های مبادله‌شده به ترتیب ۹۲,۱ درصد و ۹۱,۵ درصد وصول شده است. در استان تهران بیش از ۲,۱ میلیون فقره چک به ارزشی بیش از ۱۸۳۳۳ هزار میلیارد ریال وصول شده که از حیث تعداد ۹۲٫۶ درصد و از بعد ارزش، ۹۲٫۸ درصد از کل چک‌های مبادله‌ای وصول شده است. در ماه آذر استان گیلان، خوزستان و البرز به ترتیب هر کدام با ۹۴,۸ درصد، ۹۲٫۹ درصد و ۸۹,۷ درصد بیشترین تعداد چک‌های وصولی را داشتند.

■ ۴۹۹ هزار چک وصول نشد

در آخرین ماه پاییز در کل کشور حدود ۴۹۹ هزار فقره چک به ارزش ۲۳۸ هزار میلیارد ریال وصول نشده که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد ۰٫۶ درصد افزایش و از حیث مبلغ ۱٫۶ درصد کاهش داشته است. در آذرماه امسال از کل تعداد و مبلغ چک‌های مبادله‌شده به ترتیب ۶,۹ درصد و ۸,۵ درصد برگشت داده شده است. بیشترین تعداد چک‌های برگشتی در دوره ذکر شده مربوط به کنگیولویه‌یویوراحمد با ۱۰,۹ درصد، ایلام ۱۰,۳ درصد و خراسان شمالی ۱۰,۱ درصد است. در پایتخت نیز ۱۴۸ هزار فقره چک به ارزش ۱۴۲ هزار میلیارد ریال برگشت داده شده است.

■ ■ ■

تداوم صف طولانی کامیون‌ها

در مرز آستارا

با وجود گذشت چند هفته از صف طولانی کامیون‌های حامل کالاهای صادراتی در گمرک آستارا همچنان این مشکل برطرف نشده و اقدامات مشخصی نیز در این راستا انجام نشده است. مدتی است صف طولانی در مرز آستارا برای عبور کامیون‌های صادراتی وجود دارد که سبب معطلی بین یک تا ۲ هفته‌ای کامیون‌ها شده است. ۲,۳ روز گذشته به نظر می‌رسید کمی شرایط این مرز بهبود پیدا کرده اما شرایط مجدداً به حالت هفته گذشته بازگشته است. یکی از راهکارهایی که در این باره ارائه شده، ایجاد سامانه یکپارچه نوبت دهی است تا بتوان با توجه به ظرفیت پایانه گمرک، ورود کامیون‌ها را مدیریت کرد. در حال حاضر صف کامیون‌ها سبب شده است هزینه‌های مربوط به کرایه افزایش یابد که این مساله سبب ضرر تاجران می‌شود. بر اساس گفته‌ها قرار بود رئیس گمرک به آستارا برود اما همچنان این اتفاق رخ نداده است.

بر اساس گزارشی که در صداوسیما بازتاب داشت، هم‌اکنون صف بیش از ۲ کیلومتری در مرز تشکیل شده است. این موارد همه به این دلیل است که نوبت‌دهی ساماندهی‌شده‌ای وجود ندارد. در حال حاضر وزارت راه، کار نوبت‌دهی را انجام می‌دهد اما بر اساس قانون، وظیفه (ماده ۳ قانون امور گمرکی بند ه) ایجاد سامانه‌های نوبت دهی برای رفع موانع به عهده گمرک است. باید یک مدیریت یکپارچه به وجود بیاید تا یک ارگان روی نوبت‌دهی‌ها نظارت داشته باشد تا بسر اساس خروجی‌های مرز رانندگان گمرک مراجعه کنند. در حال حاضر خروجی مرز آذربایجان ما ۲۰۰ تا ۲۵۰ کامیون است. اما حدود ۱۰۰۰ کامیون در شهر منتظر هستند تا از مرز خارج شوند. یکی از راهکارهایی که می‌تواند به کاهش بار ترافیکی این مسیر کمک کند، تقویت اسکله بندر آستارا است.

در حال حاضر اشکالاتی نظیر برنامه نامنظم رفت و آمد کشتی‌ها به این اسکله سبب شده اقبال لازم برای استفاده از این مسیر وجود نداشته باشد که در صورت رفع موانع، مسیر دریایی می‌تواند از بخشی از ترافیک موجود در مسیر زمینی بندر آستارا بکاهد.

رشد بخش صنعت- سال پایه ۱۳۹۰	
سال	عمل
۱۳۹۹	کل <p>فصل اول فصل دوم فصل سوم فصل چهارم</p>
۱۴۰۰	کل <p>فصل اول فصل دوم فصل سوم فصل چهارم</p>
۱۴۰۱	فصل اول <p>فصل دوم</p>
<i>منبع: مرکز آمار ایران</i>	

طبق گزارش مرکز آمار، ارزش افزوده بخش معدن از زمستان ۱۳۹۹ تا بهار ۱۴۰۱ رشد منفی داشته است اما روند این رشد منفی از زمستان ۱۴۰۰ و بهار ۱۴۰۱ به صورت متوالی در منفی ۰,۷ کنترل شده و در نهایت تابستان ۱۴۰۱

رشد اقتصادی بخش معدن نیز به میزان ۰,۷ درصد مثبت

شده است. همچنین ارزش‌افزوده در حوزه عمده‌فروشی و خرده‌فروشی در بهار و تابستان ۱۴۰۱ به ترتیب ۴,۸ و ۲,۶ درصد بوده است.

شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوار (CPI)					
شرح	شاخص کل	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	کالاهای غیرخوراکی و خدمات	دی ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱
کل کشور	۵۶۲,۰	۸۳۴,۳	۸۶۸,۵	آذر ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱
شهری	۵۵۴,۴	۵۲۸,۵	۸۲۸,۷	۸۷۲,۳	۴۵۹,۵
روستایی	۶۱۱,۰	۶۳۷,۱	۸۱۸,۸	۸۵۵,۰	۴۷۴,۶
<i>منبع: مرکز آمار ایران</i>					

درصد تغییر ماهانه شاخص (CPI)					
شرح	شاخص کل	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	کالاهای غیرخوراکی و خدمات	دی ۱۴۰۱	آذر ۱۴۰۱
کل کشور	۱,۹	۴,۳	۴,۱	دی ۱۴۰۱	۳,۲
شهری	۱,۱	۴,۳	۴,۰	۳,۳	۴,۶
روستایی	۱,۲	۴,۳	۴,۴	۲,۹	۴,۱
<i>منبع: مرکز آمار ایران</i>					

درصد تغییرات شاخص (CPI) نسبت به ماه مشابه سال قبل					
شرح	شاخص کل	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	کالاهای غیرخوراکی و خدمات	دی ۱۴۰۱	آذر ۱۴۰۱
کل کشور	۴,۵	۵۱,۳	۶۵,۳	۶۹,۲	۳۸,۹
شهری	۴۷,۹	۵۰,۶	۶۵,۱	۶۸,۹	۳۹,۱
روستایی	۵۱,۴	۵۴,۹	۶۶,۰	۷۰,۲	۳۷,۶
<i>منبع: مرکز آمار ایران</i>					

و رستوران» (انواع غذاهای سرو شده در رستوران) و گروه «بهداشت و درمان» (انواع دارو) بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند.